

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

49. An quando non speratur fructus ex correctione fraterna, sint adhibendi testes, vel his omissis recurrendum ad Superiorem? Ex p. 7. tr. 3. res. 43.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

non sint, raro potest expectari privata correptio; Admonitio autem, quam dicimus praeferri posse, non oportet ut sit secreta: nam siue secreta, siue publica sit parum refert.

3. Sed dices, Omne peccatum quod est notorium, videtur esse contra bonum publicum ratione scandalii: & praeterea contra bonum publicum est, si peccata huiusmodi maneant impunita, quia indulgentia excitat alios ad peccandum. Hac ratione videtur S. Thom. in 2. 2. q. 33. art. 7. ex Augustino, ut probet, in his peccatis non esse locum admonitioni. Sed si recte attendamus, licet omnia peccata publica qua talia sunt, apta sint scandalum inferre, non omnia inferunt: nam pro qualitate personae & peccati potest contingere, ut peccatum publicum tantum sit infamia peccantis, & non sit alius occasio peccati; & multa peccata etiam publica, non solum committuntur; sed etiam necessario impunita relinquuntur ad vitandum maiora mala. Vtrumque patet in peccatis meretricum, & aliis similibus. Quod ergo S. Thom. dicit, frequentius euenit; & ideo vera est regula generalis; sed oppositum aliquando potest contingere; & ideo admitti potest exceptio. Et haec omnia docet etiam Lorca in 2. 2. *Diui Tho. disp. 47. Regul. 3. num. 37. & 38.*

RESOL. XLIX.

An, quando non speratur fructus ex correptione fraternali, sint adhibendi testes, vel his omissis recurrendum ad Superiorem. Ex p. 7. tr. 3. Ref. 43.

Respondeo affirmatiue, & ideo quando ob naturam peccantis aut alias ob causas prudenter credo me omnino inutiliter per me aut alios priuatos proximum moniturum antequam eum denunciem Superiori: tunc enim possum eum statim hinc denunciare, quia frustra illa praemitterem. Quod maximè locum habet, quando observatio illius ordinis crederetur non solum inutilis, sed etiam nocua futura, eo quod alter monitus in odium mentis exarsceret, aut emendationem simulandam correptionem eluderet. Et ita docet Suarez *disp. 8. de Charit. sect. 6. n. 17.* Castus Palauus *tom. 1. Filiucius tom. 2. tr. 28. c. 7. n. 115.* & Coninch *disp. 28. de Char. dub. 8. n. 152.* Vnde Trullench *in Decal. tom. 1. lib. 1. c. 5. dub. 16. n. 2.* sic asserit. Si probabiliter sciam proximum mea secreta monitione non esse emendandum, possum illam omittere etiamsi delictum sit occultum, & coram testibus corrigere; immo si existimem, correptionem, nec coram testibus esse profuturam, vel non adfunt testes idonei, eo quod timeam, eos peccatum reuelatos, possum statim Praelato, ut paui, reuelare, seu denunciare, & testes praetermittere: nam tenemur proximo subuenire; ac aliter, ut supponimus, mederi non potest: Ergo. Ita ille, qui etiam addit, quod si probabiliter credam, nec mea secreta monitione, nec coram testibus, nec à Praelato peccatorem esse emendandum, possum totam correptionem omittere, & illum Deo commendare.

2. Vnde non desinat hic apponere verba Duuallii in 2. 2. *D. Th. tr. de Correc. q. 9. art. ult.* vbi sic ait: Notandum verò est, ad hoc vt testes debeant ex praeepto adhiberi, duo requiri; Primò, vt priuata monitio nihil quicquam profuerit, vel certò non putetur profutura, etiamsi bis, terte fiat: nam si quis speraret se post trinam monitionem priuatim factam, esse profuturum, monitionem illam ter deberet adhibere, antequam ad testium adhibitionem

veniret: nisi fortè in dilatione esset periculum; ne peccatum ipsum non emendatum alius noceret; vel quod ipse peccator denuo peccatum suum repeteret, tunc enim deberet statim adhibere testes. Vbi obserua inter has tres monitiones debere esse aliquod temporis interuallum: nam si quis vna hora eas perficeret, non est dubium, quin moraliter pro vna tantum haberentur; quantum autem temporis debeat inter illas monitiones intercedere, non potest tradi regula generalis, sed istud per prudentiam, qua rationem circumstantiarum, & vtilitatis ipsius correptionis, habet, est diiudicandum. Secundò, vt spes sit hanc testium adhibitionem fore profuturam, & non obfuturam; si enim putaretur non profutura, non est dubium, quin esset omittenda, non minus quam ipsa tota correptio, cuiusque ordo, quando nullius vtilitatis fore coniecturatur, sed statim ad denunciationem deveniendum esset. Ratio est, quia totus ordo correptionis, quem Christus *Matt. 18.* praescripsit, est iuris naturae: non tantum secundum substantiam singulorum actuum, sed etiam secundum illorum ordinem: nempe vt primò moneatur priuatum proximum, postea adhibeantur testes; tertio denunciatur Ecclesiae, seu Praelato, qui bis, terte eum admonebit: quod si pertinaciter peccato suo adhaereat, eum excommunicabit. Hi autem actus non ita sunt iure naturae, aut praeccepto ipsius Christi praescripti, vt semper eos in corripiendo fratre exercere debeamus, sed solum quando adfunt debita circumstantiae, ob quas prudentia iudicabit ipsos adhibendos esse, vel non adhibendos: vnde sicut priuata admonitio non debet adhiberi, nisi quando per eam spes est emendationis: ita neque testium inductio, & saepe fit, vt aliquando vnus actus, aliquando plures, aliquando omnes sint omittendi: qua in re magna circumspectio opus est, & dicam ingenuè in omnibus actibus charitatis nullum esse, qui plus prudentia, quam correctio fraternalis, indigeat. Hucusque Duuallius; Quae omnia maximè pro praxi aduertenda sunt, & de hac quaestione iterum redibit sermo.

RESOL. L.

An in Religionibus sine praesentia correptione fraternali peccatum occultum fratris possit quis denunciare Praelato tanquam Patri?

Et an in tali casu possit Praelatus cum suis Consultoribus, si necessarium sit, agere de illo peccato?

Et an doctrina supradictae quaestionis procedat in aliqua Religione, in qua adest statutum, vt qui nouerit peccatum socii, denunciaret Praelato, non praemissa correptione fraternali?

Et notatur, quod non sit deueniendum ad denunciationem Evangelicam, & multo magis ad iudicalem, si antea non adhibeatur correctio fraternalis. Ex p. 3. tr. 2. Ref. 37.

Affirmatiuam sententiam nouissimè mordicus tenet Turrianus *tom. 1. 2. disp. 89.* *Sup. hoc in Ref. seq.* *dub. 4.* vbi citat Bonauenturam, Angelum, Rosellam, & Araualum, & addit in tali casu posse Praelatum cum suis Consultoribus, si necessarium sit, agere de illo peccato. Vide etiam Sanchez *in sum. tom. 2. lib. 6. c. 18. n. 46.* & Suarez *tr. de charit. disp. 8. sect. 6. n. 22.* Probatur haec opinio, quia fructus vberior spiritualis illius fratris, meritò praependerat iactura illius fama.

2. Sed contrariam sententiam tenendam esse puto cum Tannero *in 2. 2. disp. 2. q. 5. dub. 5. n. 106.* qui citat Adrianum, Syluestrum, Sotù, Bañez, Nauartum, Valentiam, Humbertum, Hugonem Victorinum, & D. Thomam; quibus ego addo Rodriguez *de ordine* C c 4 iudiciario,